

DÉLMAGYARORSZÁG

Központi szerkesztőség és kiadóhivatal Szeged,
 Korona-utca 15. szám
 Budapesti szerkesztőség és kiadóhivatal IV.,
 Városház-utca 3. szám

ELŐFIZETÉSI ÁR SZEGEDEN
 egész évre . K 24.— félévre . . . K 12.—
 negyedévre . K 6.— egy hónapra K 2.—
 Egyes szám ára 10 fillér.

ELŐFIZETÉSI ÁR VIDEKEN:
 egész évre K 28.— félévre . . . K 14.—
 negyedévre . K 7.— egy hónapra K 2.40
 Egyes szám ára 10 fillér.

TELEFON-SZÁM:
 Szerkesztőség 305 — Kiadóhivatal 836
 Interurbán 305
 Budapesti szerkesztőség telefon-száma 128—12

Szeged és az ipar.

Igyekezzünk Szegedet iparvárossá tenni,
 — régi jelszó, elcsépelet téma. De amely-
 nek végre tartalmat adnak, melyet végre
 lendülettel, mintaszerűen megoldanak.

Rendkívül helyes és beláthatatlanul gaz-
 daságos az a politika, amit Szeged szabad
 királyi város vezetői az utóbbi években
 mind határozotabban gyakorolnak. Uj
 gyárakat idecsalogattak, anyagi előnyö-
 ket számukra biztosítottak. Telepeket már
 nemcsak gyáraknak, de mindenféle ipari
 vállalkozásoknak is biztosítanak, már a
 mennyire lehet. Hisz épen a mai napon
 ült össze a gyáripari bizottság, hogy sze-
 gedi ipartelepek ügyében javaslatot hoz-
 zon. Most ezek az ipartelepek következ-
 tek, a legközelebbi időben újak jönnek.

Nagyon helyes. Gyönyörű jelenség az
 egész, ahogy megnyilatkozik. Mert az el-
 mult évekig tengődés, panasz burjánzott.
 A szegedi kisipar, mely országosan ked-
 velt, meglehetősen ismert volt, lassan, el-
 lenben biztosan gyöngült. És máig is több
 a tengődés körülötte, mint a megnyugtató
 jelenség. Igaz, hogy az emberek vigasztaló-
 lódnál próbáltak azzal, hogy a nagyipar,

általában a gyárak legyőzték a kisipart,
 denikve ilyen ipart kell teremtenünk. De
 hogyan? — ez volt az állandó refrén. Mig
 végre mind több felelet érkezik erre a meg-
 unt kérdésre.

Amikor az ipartelepek kérdéseit ilyen
 tömegesen tárgyalják Szegeden, mint a
 hogy most, akkor bontakozik ki reális
 nagyságában a szegedi ipar. Az *iparváros*
 felé való haladás. Mert így kell neveznünk
 ezt az értékes jelenséget. Mert föl kell uj-
 jongnunk, amikor az újra támadt, palotás
 metropolis ebben az irányban is nagyvá-
 rosiasan ütközik fel. És az országra nézve
 is nagyjelentőségűnek kell tartanunk, hogy
 a magyarság deltájánál lassankint kialakul
 az iparváros is. *A magyar ipar nemzeti*
városa.

Németország példájára kell gondol-
 nunk, amikor egyes magyar városok után,
 sőt előtt is, Szegeden kibontakozik az ipari
 jelleg. Németország természeti, földrajzi
 és népi viszonyai amugy is hasonlítanak
 a mienkhez. Mintha kópia volnánk, nem
 egy tekintetben. És a legjobb jel, amikor
 az *iparállam* országát, az ipar segítségével
 leghatalmasabbá vált Németországot

kezdjük másolni. Hiszen nem kell magya-
 rázni ma már, micsoda sullyal, gazdag-
 sággal lett az említett birodalom ugyszól-
 ván Európa vezető állama. Nem kell azt
 se körülményesen kifejtetni senki előtt,
 hogy Németország különösen azóta olyan,
 amilyen, amióta valósággal ipar-állammá
 rendezkedett be. A mi viszonyaink között
 pedig már az is új idők jele, hogy orszá-
 gosan kezdjük felismerni, mint kell az első
 lépéseket megtennünk az iparállam felé.
Vagyis: ahol a városok karakterét az ipar-
vállalatok adják meg. (Csak természetes,
 hogy a kereskedelmi vállalatok, ha meg
 nem előzik, de semmiesetre nem marad-
 nak el az ipariak mellett.)

Magyar tünet, hogy az alapja a mi or-
 szágunknak sok tekintetben korhadt. Tud-
 niillik a *mezőgazdaságra* gondolunk. Mert
 hiába ismertük fel olyan régen, hogy me-
 zőgazdasági állam vagyunk, — a mezőgaz-
 daságért eleget mára se áldoztunk. Például
 idézzük újra, hogy a százezer holdak-
 kal megáldott *Szegeden még ma sincs*
semmiféle gazdasági iskola! Olyan faktum
 ez, ami semmi magyarázatot, semmi kü-
 lön jelzöt nem kíván.

Mutatók az anarchista költészetből.

(Saját tudósítónktól.) A forradalmi versek
 nem tartoznak szorosan az irodalomhoz.
 Ezek csak jelenségek. Az elnyomott néprete-
 gekben évszázadokig gyűl a keserűség, ge-
 nerációkon át fojtó atmoszféra öleli át,
 ugyanaz a tompaság és szenvedés, mindig
 ugyanaz a forrás és bánat, míg végre fel-
 cikázik egy vesszor, formába tör a szenvedé-
 ly s megszületik a forradalmi vers. A for-
 radalmi vers kirobbanás, elektromos kisülés,
 villám egy leydeni palackon.

Az alábbi versek, amelyek bosszuról, halál-
 ról, börtönről kiáltanak és vérbe van áztatva
 minden szavuk, már — jórészt — a mult do-
 kumentumai. Pedig csak tegnap — néhány
 évtizeddel ezelőtt — írták. Sokat az anarchiz-
 mus inspirált. Az *anarchizmus ezelőtt ko-*
molý mozgalom volt, amellyel a szociológus-
 sok, a politikusok egyformán számoltak. *Ma*
már idejét multa. Csak Dél-Amerikában
 tartja még magát. Nálunk, Európában már
 csak néhány ideális rajongója van, ártatlan
 és szelid emberek ábrándoznak róla, akik a
 légynek se vétnek s tejjel és főzelékkel él-
 nek és tudatlan, beteg gonosztevők, akik ho-
 mályos ösztönnel benne keresik az igazságot
 és gyilkolnak a nevében. A *politika meta-*
fizikája lett. A versek abban az időben ter-
 mettek, midőn az anarchizmus egész Euró-
 pában virágzott. Követtük e mozgalmat min-

den népnél. A tajtékzó, bosszut lihegő, véres
 ütemeken át megnyilatkozik a népek karak-
 tere és temperamentuma. Néhol a brutális ki-
 törésben művészet, erő, izlés is van. Ez a
 vers olyan, mint a tűzilárma, a segélysikol-
 tás, a másik egyszerű, nemes panasz.

Erős szociálista versekkel is találkozunk,
 amelyeket ma is énekelnek. A rebellis poé-
 mákat csupán, mint *kulturtörténeti doku-*
mentumokat, egymás mellé sorakoztatjuk
 és olvasóinknak nyújtjuk:

WÜTTET NUR, HENKER!
 (Német.)

Örjöngj, buta hóhér,
 Fulasszon a méreg.
 Vess minket a hűsre,
 Hizlald a pecéred!
 Miénk a szabadság,
 Miénk az a sánc ott,
 Tépjük, tépjük, tépjük
 A láncot!

Vágyunk a szabadság
 Feléje örökön,
 Teljék mivelünk meg
 A tömlőc, a börtön.
 Hiába emeltek
 Álmunkra ti kárdot,
 Vesszen, vesszen, vesszen
 A zsarnok!

De jönni fog egyszer
 Egy vér-biboros nap
 És mind, ami él most,
 A semmibe roskad.
 Majd vérbe fürödtök,
 Tajtékzik az átok,
 Harcra, harcra, harcra,
 Barátok.

Hagyjátok a munkát,
 A harcba, előre,
 Halál a cudarra,
 A gaz vezetőre.
 Babért diadalt hoz
 A háboru nyomba
 Szálljon, öljön, zugjon
 A bomba!

II. PRIMO MAGGIO.
 (Olasz.)

Jöjj Május, édes Május, várva várunk;
 a szabad szívek bátran üdvözlnek;
 Munkás-Pünkösd, ki megváltod a földet,
 jöjj és az izzó napba tündökölj.

Magas reményről énekelj te himnuszt,
 a zöldnek, hol rügyek, gyümölcsök állnak,
 dalolj te a virágzó ideálnak,
 amelybe reszket, csillog a jövő.

Széledj el, ó rabszolgák kis falanksza,
 a műhelyekből, a kormos homályból,
 pihenjen a mező, a gyár, a hámor
 s ne folyjon a verejték csermelye!